

Львівський національний
університет
природокористування

Факультет управління,
економіки та права

Кафедра фінансів,
банківської справи та
страхування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Фінанси підприємств»

Рівень вищої освіти – *Перший (бакалаврський) рівень*

Галузь знань – *07 «Управління та адміністрування»*

Спеціальність – *075 «Маркетинг»*

Освітньо-професійна програма – *«Маркетинг»*

Кількість кредитів – 3

Компонента освітньо-професійної програми – *вибіркова*

Мова викладання – українська

Лектор курсу	СХІДНИЦЬКА Галина Володимирівна
Профайл лектора	https://lnup.edu.ua/uk/kaffinans/skladfin2020
Контактна інформація	galinashid@gmail.com телефон: +380967404801

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Анотація до курсу	«Фінанси підприємств» є вибірковою дисципліною та складовою навчального плану, циклу дисциплін професійної підготовки, яка сприяє підготовці фахівців з маркетингу. Під час вивчення освітньої компоненти «Фінанси підприємств» здійснюється теоретична та практична підготовка здобувачів вищої освіти з питань: розуміння підприємства як суб'єкта господарювання та основні напрями його господарсько- фінансової діяльності (операційна, інвестиційна, інноваційна, фінансова); формування програми виробництва продукції та її реалізації, визначення виробничої потужності підприємства; оцінка ефективності господарської діяльності та пошук шляхів її підвищення; формування цілісної системи знань про порядок організації зберігання та використання грошових коштів та проведення безготівкових розрахунків, формування та розподілу фінансових результатів господарської діяльності, організації взаємовідносин суб'єктів підприємницької діяльності з податковими органами та позабюджетними фондами, планування потреб в оборотних активах та джерел їх фінансування, планування капітальних вкладень та джерел їх фінансування, оцінки фінансового стану, організації фінансового планування.
Мета курсу	Метою курсу «Фінанси підприємств» є формування у здобувачів вищої освіти системи спеціальних знань і практичних навичок з організації фінансової діяльності підприємств, оволодіння методами оцінювання фінансового стану та фінансового планування. Здобувачі вищої освіти отримують теоретичні основи економічного мислення і системи спеціальних знань про базові поняття щодо господарсько-фінансової діяльності підприємства, змісту її окремих напрямів та їх взаємозв'язку, системи показників, що їх характеризують, а також вивчення питань організації фінансової роботи суб'єктів господарювання.

Пререквізити курсу	Гроші і кредит, економічна теорія, теорія фінансів, економіка підприємств, основи бухгалтерського обліку.
Формат курсу	проведення лекцій, практичних і семінарських занять та консультації для кращого розуміння тем, виконання СРС, проведення наукових досліджень та опублікування їх результатів (написання статей, тез конференцій, доповідей круглих столів, семінарів тощо). В процесі навчання для здобувачів вищої освіти проводяться різні види лекцій, зокрема тематичні лекції, лекції- дискусії, проблемні лекції, лекції із запрошенням практичних спеціалістів зі сфери маркетингу, комунікацій, лекції з виїздом на виробництво. Семінарські заняття студентів проводяться у вигляді семінарів-диспутів, семінарів з виступами студентів, семінарів-практикумів. Використовуються також ігрові методи інтерактивного навчання (дидактичні, ділові, рольові організаційно-діяльності ігри). На практичних заняттях застосовуються такі методи як дослідження, самостійна робота, розв'язування контрольних завдань, розбір ситуацій із практики, кейси та ін.
Підсумковий контроль	Екзамен

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Зміст тем курсу
Тема 1. Загальна характеристика фінансів підприємств	1.1. Економічна суть фінансів підприємств. 1.2. Фінансові ресурси підприємств, їх склад і характеристика. 1.3. Організація та зміст фінансової роботи на підприємстві.
Тема 2. Грошові кошти, порядок їх зберігання і використання	2.1. Загальні питання організації зберігання та використання грошових засобів та розрахунково-касового обслуговування суб'єктів підприємницької діяльності. 2.2. Порядок відкриття рахунків в банку та проведення розрахункових операцій на них. 2.3. Касові операції та порядок їх проведення.
Тема 3. Грошові надходження і витрати суб'єктів господарювання	3.1. Економічна суть, склад і характеристика грошових надходжень агропромислових формувань. 3.2. Формування виручки від реалізації продукції, робіт і послуг та грошових надходжень від іншої реалізації. 3.3. Витрати господарської діяльності. Виробнича собівартість. 3.4. Грошові надходження від фінансово-інвестиційної діяльності, позареалізаційних операцій та асигнувань з бюджету.
Тема 4. Фінансові результати діяльності підприємства	4.1. Економічний зміст валового доходу, чистого доходу, прибутку як результатів господарсько-фінансової діяльності підприємств. 4.2. Формування фінансових результатів господарської діяльності. 4.3. Порядок використання прибутку в державних агропромислових формуваннях.
Тема 5. Організація фінансово-розрахункових взаємовідносин суб'єктів господарювання при сплаті податків та зборів	5.1. Економічна суть фінансово-розрахункових взаємовідносин суб'єктів господарювання при сплаті податків та зборів 5.2. Порядок справляння податку на додану вартість 5.3. Порядок справляння фіксованого сільськогосподарського податку 5.4. Порядок справляння податку з доходів фізичних осіб 5.5. Порядок нарахування та сплати єдиного соціального внеску. 5.6. Особливості використання коштів ФССТВП, ФССВБ, ФССПЗК.
Тема 6. Формування та використання власного капіталу підприємства	6.1. Поняття і складові власного капіталу підприємства. 6.2. Формування власного капіталу підприємства. 6.3. Ефективність використання власного капіталу.

Тема 7. Організація оборотних активів підприємства	7.1. Економічна суть оборотних засобів та джерел їх фінансування. 7.2. Необхідність та основні принципи нормування оборотних активів. 7.3. Особливості розрахунку нормативів власних оборотних активів в агропромислових формуваннях. 7.4. Формування джерел фінансування оборотних активів.
Тема 8. Кредитування як механізм формування позикового капіталу підприємства	8.1. Економічна суть та об'єктивна необхідність кредитування суб'єктів господарювання. 8.2. Класифікація кредитів та їх характеристика. 8.3. Загальні принципи прямого банківського кредитування. 8.4. Кредитоспроможність підприємства та характеристика показників. 8.5. Етапи кредитування та їх характеристика. 8.6. Контроль банку за використанням та погашенням кредиту.
Тема 9. Фінансове забезпечення відтворення основних фондів	9.1. Економічна суть та склад капітальних вкладень. 9.2. Загальні питання планування капітальних вкладень. 9.3. Порядок складання та проведенням експертної оцінки проектно-кошторисної документації. 9.4. Порядок складання та укладання договорів підряду на проведення будівельно-монтажних робіт. 9.5. Порядок складання титульних і внутрібудівельних титульних списків. 9.6. Джерела фінансування капітальних вкладень та порядок їх планування. 9.7. Загальна схема фінансування капітальних вкладень. 9.8. Фінансово-розрахункові відносини у капітальному будівництві. 9.9. Фінансово-розрахункові відносини при придбанні техніки і обладнання. 9.10. Фінансування ремонту основних фондів. 9.11. Фінансування витрат на формування основного стада.
Тема 10. Фінансово-майновий стан підприємства та методи його оцінки	10.1. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства. 10.2. Аналіз показників оцінки майнового стану підприємства. 10.3. Аналіз джерел формування капіталу. 10.4. Аналіз показників ліквідності та платоспроможності. 10.5. Аналіз фінансової стійкості та стабільності підприємства.
Тема 11. Економічна безпека підприємства та його антикризова діяльність	11.1. Економічна суть фінансової санації. 11.2. Організація проведення фінансової санації. 11.3. Проведення санації шляхом реструктуризації підприємств. 11.4. Правові та фінансові аспекти банкрутства підприємств.

АКАДЕМІЧНА ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, звільнення, лікарняний).

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, звільнення з поважних причин) студенти, які пропустили заняття, відпрацьовують їх у додатковий час згідно графіка відпрацювання пропущених занять.

Політика щодо академічної доброчесності. Студенти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності відповідно до Положення «Про академічну доброчесність у Львівському національному університеті природокористування» (https://www.lnup.edu.ua/files/principle_NMVZYAVO/1.pol_pro_akad_dobr.pdf).

Політика щодо використання електронних засобів. На заняттях можна користуватися електронними засобами (ноутбук, планшет, телефон) виключно для діяльності, яка пов'язана з проблематикою курсу. Їхнє використання для інших цілей не допускається. Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Для виконання тестів в системі Moodle (інших ресурсах) рекомендується використовувати ноутбуки, планшети та телефони.

Методи контролю. Для діагностики результатів навчання використовується поточне опитування, тестування, розв'язання задач; письмові тести та задачі за змістовими модулями (розв'язування навчальних, ситуаційних та тестових завдань, кейсів), командні проекти; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах. Контроль за рівнем засвоєння навчальної дисципліни передбачає використання таких його видів і методів.

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

Виконання практичних та семінарських занять, питання для самоконтролю, практичні та ситуаційні завдання, перелік тематичних питань і порядок виконання самостійної роботи здобувачами вищої освіти відображені у методичних рекомендаціях:

1. Східницька Г. В. Методичні рекомендації для навчально-аудиторних робіт та самостійного вивчення дисципліни «Фінанси підприємств» здобувачами вищої освіти факультету управління, економіки та права спеціальності 071 «Облік та оподаткування», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво та торгівля» ОС «Бакалавр», 2024. 48 с.
2. Колодій А. В. Робочий зошит для практичних занять та самостійного вивчення дисципліни «Фінанси підприємств» здобувачами вищої освіти факультету управління, економіки та права спеціальності 071 «Облік та оподаткування», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво та торгівля» ОС «Бакалавр», 2024. 64 с.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основні:

1. Фінанси підприємств [Текст] : підручник / Мін-во освіти і науки України, КНЕУ ; ред. А. М. Поддєрьогін. - 6-е вид., перероб. та доп. К. : КНЕУ, 2006. 552 с.
2. Онисько С. М., Марич П. М. Фінанси підприємств [Текст] : Підручник для студентів вищих закладів освіти. 2-ге вид., стереотипне. Львів.: «Магнолія-2006», 2009. 367 с.

Допоміжні:

3. Білик М. Д., Баб'як Н. Д., Соколова О. Б. Фінанси підприємств [Текст] : практикум. К.: Центр учбової літератури, 2008. 184 с.
4. Василенко, Л. П., Гут Л. В., Оксєнко О. П. Фінанси підприємства у схемах і таблицях [Текст] : навчально-наочний посібник. Київський нац. торговельно-економ. ун-т, Чернівецький торговельно-економ. ін-т. - К. : Дакор, 2006. 344 с.
5. Власова Н. О., Круглова О. А., Безгінова Л. І. Фінанси підприємств [Текст] : навч. посібник К.: Центр учбової літератури, 2007. 271 с.
6. Господарський кодекс України [Електронний ресурс]. Прийнятий Верховною

Радою України 16 січня 2003 року № 436-IV. Режим доступу: [http:// zakon.nau.ua](http://zakon.nau.ua).

7. Гриньова В. М., Коюда В. О. Фінанси підприємств [Текст] : навчальний посібник. 3-тє вид., стереот. К. : Знання-Прес, 2006. 423 с.

8. Непочатенко О. О. Фінанси підприємств [Текст] : навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2011. 328 с.

9. Партин, Г. О., Загородній А. Г. Фінанси підприємств [Текст] : навчальний посібник. 2-ге вид., перероб. і доп. К. : Знання, 2006. 379 с.

10. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. Прийнятий Верховною Радою України 02 грудня 2010 р. № 2755-VI .Режим доступу: <http:// zakon.nau.ua>.